

--	--	--	--	--	--

Zadání písemné části přijímací zkoušky ze základů společenských věd

Studijní program: bakalářský obor Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

Varianta: B 2023

Datum konání zkoušky:

Jméno uchazeče:

Datum narození:

Bydliště:

Číslo přihlášky:

Úkol	Bodové hodnocení (opravit)
1. Neoblíbeným kancléřem Ferdinanda I. Dobrotivého, který byl donucen v r. 1848 odstoupit, byl: a) Alexander von Bach b) Klemens von Metternich c) Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic d) Kardinál Armand Richelieu	2
2. První člověk vstoupil na Měsíc v roce: a) 1948 b) 1960 c) 1969 d) 1975	2
3. Česká republika čerpá většinu financí z evropského rozpočtu skrze: a) zemědělskou politiku b) tzv. strukturální fondy c) Erasmus mobility d) projekt Zelená úsporám	2
4. Co je to inflace? a) Jde o pokles všeobecné cenové hladiny zboží a služeb v ekonomice v určitém časovém období. b) Jde o nárůst všeobecné cenové hladiny zboží a služeb v ekonomice v určitém časovém období. c) Inflaci označujeme rovnovážný stav mezi nabídkou a poptávkou. d) Inflace určuje cenu, za kterou si komerční banky kupují peníze od banky centrální.	2
5. Pokud si na začátku měsíce půjčím 1 000,- a na začátku druhého měsíce vrátím 1 000,-, čímž jsem půjčku zaplatil, pak byla úroková sazba půjčky: a) 0 % b) 1 % c) 10 % d) nelze vyjádřit	2

<p>6. Filozofie kterého z následujících středověkých autorů se později stala oficiální filozofickou pozicí katolické církve?</p> <p>a) Petra Abelarda b) Jana Dunse Scota c) Tomáše Akvinského d) Mikuláše z Oresme</p>	2
<p>7. Za osvícenského filozofa lze považovat:</p> <p>a) Jindřicha Susa b) Immanuela Kanta c) Niccolu Machiavelliho d) Tomáše Akvinského</p>	2
<p>8. Co je cílem <i>skeptické metody</i> ve filozofii?</p> <p>a) Dokázat, že svět je dobrý. b) Dokázat, že Bůh neexistuje. c) Zpochybnit tvrzení, které se zpočátku zdálo zřejmé. d) Ukázat, že rozum je důležitější než smysly.</p>	2
<p>9. V <i>Komunistickém manifestu</i> ohlašuje Marx:</p> <p>a) konec proletářské společnosti b) vykořisťování kapitalistů proletariátem c) že naše myšlenky jsou základem celé společnosti d) blížící se zánik kapitalismu</p>	2
<p>10. Přečti si text: <i>„Podle široce přijímaného názoru – proti němuž se tato kniha staví – mohou být empirické vědy charakterizovány tím, že používají takzvanou „induktivní metodu“. (...) Z logického hlediska není zdaleka jasné, zda máme právo odvozovat universální tvrzení z tvrzení singulárních, jakkoli početných (...) bez ohledu na to, kolik případů bílých labutí jsme pozorovali, neospravedlňuje to závěr, že všechny labutě jsou bílé”</i> (Karl Popper, <i>Logika vědeckého zkoumání</i>)</p> <p>Autor předchozí ukázky mj. říká, že:</p> <p>a) je ve vědě potřeba soustředit se na počítání bílých labutí b) vědecké závěry musí nutně vycházet z předpokladu, že všechny labutě jsou bílé c) univerzální (všeobecná) tvrzení logicky vyvozujeme z jednotlivých (singulárních) tvrzení d) široce přijímaný předpoklad, že vědy jsou postaveny na tzv. induktivní metodě, není správný</p>	2
<p>11. Přečtete si text. <i>„Ony dlouhé řetězy prostých a snadných důvodů, jichž geometrové [...] užívají, aby došli svých [...] závěrů, daly mi popud k názoru, že všechny předměty, jež se mohou stát předměty lidského vědění, následují po sobě stejným způsobem, a že když se jen vyhneme tomu, přijímat nějakou věc nepravdivou za pravdivou, a když zachováme vždy pořádek, jakého je zapotřebí k vyvozování jedněch z druhých, nemůže být nic tak vzdáleného, aby se to nakonec nedosáhlo, ani tak skrytého, aby to nebylo objeveno.”</i> René Descartes, <i>Rozprava o metodě</i>.</p> <p>Uvedená ukázka představuje Descartovu tezi, že ...</p> <p>a) pro každý předmět lidského poznání platí jiná metoda. b) kromě geometrie neexistuje nic s jistotou poznatelného. c) existuje univerzální deduktivní metoda lidského poznání. d) že geometrové nevědí nic o skutečném životě.</p>	2

<p>12. Který z následujících filozofů se domníval, že jej vede vnitřní hlas, daimonion, a říká mu, co není správné?</p> <p>a) Thúkydidés b) Sókratés c) Marcus Aurelius d) Zenón z Eleje</p>	2
<p>13. U věřícího křesťana bychom rozhodně neočekávali následující víru nebo chování:</p> <p>a) je třeba se vymanit z věčného koloběhu zrození b) je třeba modlit se k Bohu c) je třeba pomáhat bližnímu svému d) je třeba odpouštět</p>	2
<p>14. Forenzní psychologie:</p> <p>a) se zabývá vztahem člověka k prostředí a otázkou, jaké má životní prostředí vliv na lidské chování. b) se zabývá otázkou, jak zajistit astronautům optimální tělesný a psychický stav po dobu, kdy ve vesmíru vykonávají stresující a náročnou práci. c) se zabývá otázkou, jak využít znalosti o způsobu zpracování informací v mozku při výrobě předmětů denní potřeby, věnuje se způsobu aplikace psychologických znalostí při zkvalitňování konstrukčních procesů. d) se na základě psychologických principů snaží porozumět trestným činům a kriminálnímu chování.</p>	2
<p>15. Kognitivní psychologie se zabývá:</p> <p>a) poznávacími procesy člověka b) stářím a stárnutím c) vlivem poznatků na rozvoj svědomí v dětském věku d) souvislostí mezi volnými a kontrolními procesy</p>	2
<p>16. Mezi pravomoci Ústavního soudu ČR nepatří:</p> <p>a) rozhodovat o zrušení zákonů pro rozpor s ústavním pořádkem ČR b) rozhodovat o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod c) rozhodovat o ústavní žalobě pro velezradu nebo pro hrubé porušení Ústavy proti prezidentu republiky d) potvrzovat rozhodnutí předsedy vlády ČR tzv. kontrasignací</p>	2
<p>17. Vyslovit nedůvěru vládě v ČR:</p> <p>a) může Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR b) může Senát Parlamentu ČR c) může Poslanecká sněmovna i Senát Parlamentu ČR d) může Ústavní soud ČR</p>	2
<p>18. „Petr bude na oslavě, jen když Pavel nebude na oslavě.“ Který z následujících výroků určitě plyne z tohoto výroku?</p> <p>a) Petr i Pavel budou oba na oslavě b) Jestli Petr nebude na oslavě, pak na ní nebude ani Pavel c) Jestli Pavel bude na oslavě, pak Petr nebude na oslavě d) Pavel ani Petr nebudou na oslavě</p>	2
<p>19. Které z následujících tvrzení odporuje obsahu citovaného textu? „Neustálý strach, který vždy doprovází lidstvo, jež nezná příčiny a žije jakoby v temnotách, musí mít nějaký předmět. Proto když není nic vidět, tak není nic, čemu lze připsat své štěstí a neštěstí kromě nějaké neviditelné moci nebo nějakého neviditelného činitele. To je snad smysl výroku některých starých básníků, že bohy stvořil nejprve lidský strach, což je vzhledem k bohům pohanů – velmi správné. Avšak uznání jednoho Boha, věčného, nekonečného a všemohoucího, lze snáze odvodit z lidské touhy poznat příčiny přirozených těles a jejich různých činností...“ (Thomas Hobbes, Leviathan XII.6)</p> <p>a) Pokud jde o bohy, lze pozorovat rozdíl mezi starověkým polytheismem a monotheismem. b) Zdrojem náboženské víry je buď strach, nebo snaha poznat příčiny věcí. c) Člověk si vytvořil své bohy. d) Člověk si bohy nevytvořil.</p>	2

<p>20. Přečtěte si text. <i>“Omezovat svobodu jednání druhého lze tehdy, když jeho jednání porušuje právo druhého anebo lze předpokládat, že k tomu dojde.”</i></p> <p>Které z následujících tvrzení jasně odporuje uvedenému textu?</p> <p>a) Svoboda není totéž co libovůle. b) Můj prostor svobody končí tam, kde začíná právo druhého. c) Nelze nikdy stanovit, zda je přípustné omezit svobodu druhého. d) Někdy je těžké stanovit, zda je přípustné omezit svobodu druhého.</p>	2
<p>21. Mezi představitele sociologického směru strukturální funkcionalismus patří:</p> <p>a) Talcott Parsons b) George Herbert Mead c) Paul Felix Lazarsfeld d) Charles Wright Mills</p>	2
<p>22. Teorie konfliktu v sociologii:</p> <p>a) předpokládá, že v každé rodině vzniká konflikt b) předpokládá, že společnost je rozdělena a mezi skupinami dochází ke vzájemnému konfliktu c) předpokládá, že každá společnost je založena na neformální smlouvě d) předpokládá, že mezi politickými stranami vzniká konflikt</p>	2
<p>23. Pohyb osob mezi pozicemi v rámci sociálního rozčlenění společnosti je:</p> <p>a) mobilita b) autorita c) anomie d) konsensus</p>	2
<p>24. Takzvané pasivní volební právo do Senátu Parlamentu ČR získává občan ČR dovršením:</p> <p>a) 18 let b) 21 let c) 35 let d) 40 let</p>	2
<p>25. Co označuje termín „konkurence“?</p> <p>a) etické učení, podle něž existují dva protikladné principy dobra a zla, které spolu bojují a jejichž smísením vznikl svět b) je pojem, který označuje proces střetu různých ekonomických zájmů více tržních subjektů (domácností, firem, státu) na různých typech trhů c) doslova „bohovádu“, tj. zásadu, že náboženská autorita by měla stát nad autoritou politickou, a to v důsledku nadvlády církve nad státem d) marxistický termín pro třídu, která nevlastní výrobní prostředky a jejíž členové jsou ve snaze přežít odkázáni na prodej své pracovní síly</p>	2
<p>26. Ke vzniku/založení Evropské unie došlo v roce:</p> <p>a) 1985 b) 1993 c) 1968 d) 2001</p>	2
<p>27. Války v bývalé Jugoslávii byly zakončeny Daytonskými dohodami v roce:</p> <p>a) 1991 b) 1995 c) 2001 d) 2003</p>	2
<p>28. V současné Poslanecké sněmovně ČR byste marně hledali zástupce následující politické strany:</p> <p>a) Ano b) KDU-ČSL c) ČSSD d) Pirátů</p>	2

29. Doplňte odpověď na jednotlivé otázky: a) Kdo je autorem románu <i>Hledání ztraceného času</i> ? (Marcel) Proust b) Kdo je autorem opery <i>Kouzelná flétna</i> ? (Wolfgang Amadeus) Mozart c) Kdo namaloval obraz <i>Jedlíci brambor</i> ? (Vincent) van Gogh d) Kdo je autorem dramatu <i>Čekání na Godota</i> ? (Samuel) Beckett e) Autorem literárního díla <i>Katyně</i> je: (Pavel) Kohout	1 1 1 1 1
30. Doplňte vhodnou odpověď: a) Hlavním městem Ázerbajdžánu je: Baku b) Krajským městem Kraje Vysočina je: Jihlava c) Ke kterému státu patří ostrov Korsika? k Francii d) V jakém oceánu se nacházejí Seychely? v Indickém e) Který z těchto států USA leží nejvýchodněji? Utah – Kalifornie – Alabama	1 1 1 1 1
31. <i>Existuje jeden obecný zákon, který vede k rozvoji všech organických bytostí, totiž: množ se, proměň se, nech nejsilnější žít a nejslabší zemřít.</i> Autor tohoto výroku je zastáncem teorie: a) přirozeného výběru b) skepticismu c) inteligentního designu d) kreacionizmu	6
32. Čím se zabývá <i>ontologie</i> ? jsoucnem a bytím	6
33. Podle kterého filozofa je naše mysl na začátku života jako „nepopsaná deska“? (John) Locke	6
34. Kdo je autorem díla <i>Vyznání (Confessiones)</i> ? Aurelius Augustinus / sv. Augustin	6
Celkové bodové hodnocení písemné části zkoušky / za součet odpovídá:	90

Test obsahuje 34 otázek. Otázky 1 – 28 jsou za 2 body a mají vždy jednu správnou odpověď. Otázky 29 – 30 a 32 - 34 jsou doplňovací. V otázkách 29 a 30 je každá správná odpověď za 1 bod. Otázky 31 – 34 jsou každá za 6 bodů. Otázka 31 má jen jednu správnou odpověď. Počítají se pouze správné odpovědi, za špatné odpovědi se body neodečítají. U otázek na jména autorů či představitelů jednotlivých směrů stačí uvést pouze příjmení.

Dalších 10 bodů lze získat, pokud se posluchač účastnil projektu **FFree index Filozofické fakulty UHK pro uchazeče o studium**. Tuto skutečnost je třeba prokázat komisi.